

21.8.2024

824/01.04.01.03/2024

Puolustusministeriö

VN/16222/2023

Suojelupoliisin lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi aluevalvontalain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Puolustusministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi aluevalvontalain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Suojelupoliisia ei ole kuultu lain valmistelutyön aikana, joten Suojelupoliisi toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi aluevalvontalain 19 §:n 3 momenttia siten, että siihen lisättäisiin säännös, jonka mukaan lupaviranomainen voisi hakea luvanhakijasta turvallisuusselvityslain (726/2014) tarkoitettua yritysturvallisuusselvitystä, mikäli luvan perusteella harjoitettavassa toiminnassa muodostuu maanpuolustuksen kannalta sellaista tietoa, joka viranomaisen asiakirjaan merkittynä olisi lain mukaan salassa pidettävää. Esitysluonnoksen mainittua momenttia koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että yritysturvallisuusselvityksen tekemisestä päättäisi suojelupoliisi turvallisuusselvityslain 9 §:n 1 momentin nojalla.

Suojelupoliisi toteaa, että esitysluonnoksessa ei ole esitetty tarkempia perusteita sille, miksi kyseisessä tilanteessa suojelupoliisi olisi toimivaltainen viranomainen päättämään yritysturvallisuusselvityksen laatimisesta.

Turvallisuusselvityslain 9 §:n 1 momentin mukaan henkilöturvallisuusselvityksen ja yritysturvallisuusselvityksen tekemisestä päättää suojelupoliisi, jolle turvallisuusselvityksen laatimisesta päättää pääesikunta 3 momentin nojalla. Mainittu pykälän 3 momentin mukaan pääesikunta päättää yritysturvallisuusselvityksen tekemisestä yrityksestä, joka hoitaa tai jonka on tarkoitus hoitaa puolustusvoimien antamaa tehtävää, taikka yrityksestä, joka liittyy puolustusvoimien hankintoihin. Koska aluevalvontalain 19 §:ssä tarkoitettuna lupaviranomaisena toimii aluevalvontalain 20 §:n mukaan pääesikunta tai tietyissä tilanteissa merivoimien esikunta ja suojattavat tiedot liittyvät ensisijaisesti maanpuolustukseen, olisi suojelupoliisin näkemyksen mukaan johdonmukaista, että pääesikunta päättäisi yritysturvallisuusselvityksen laatimisesta esitysluonnoksessa tarkoitettussa tilanteessa.

Suojelupoliisi toteaa lisäksi, että esitysluonnoksen vaikutuksissa ei millään tavalla kuvata yritysturvallisuusselvitysten laatimista koskevan säännösesityksen vaikutuksia eikä esitetä arviota säännösluonnoksen perustella laadittavien yritysturvallisuusselvitysten lukumäärästä. Suojelupoliisi ei esitysluonnoksessa annettujen tietojen perusteella pysty arvioimaan esityksen vaikutuksia suojelupoliisin toimintaan siinä tapauksessa, että suojelupoliisi päättäisi mainittujen yritysturvallisuusselvitysten laatimisesta. Suojelupoliisi toteaa, että esityksen vaikutusten arviointia tulisi tältä osin täydentää. Siinä tapauksessa, että lakiesityksellä lisätään suojelupoliisin tehtäviä, suojelupoliisi katsoo, että tehtävien hoitamiseksi tulee osoittaa myös tarvittavat lisäresurssit.

osastopäällikkö

Ilkka Hanski

ylitarkastaja

Ville Jääskeläinen

Liitteet

-

Jakelu

Puolustusministeriö

Tiedoksi

Sisäministeriö